

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร*
Needs of the Elderly in Samphanthawong District,
Bangkok, for Social Welfare

วีรยุทธ คำแก้ว และราเชนร์ นพณัฐวงศกร
Weerayut Khamkeaw and Rachen Noppanatwongsakorn
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
Southeast Asia University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Jazzmusic1999@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 380 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร โดยให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นระดับความต้องการ 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบการใช้ค่าสถิติ t-test และ One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. โดยภาพรวมผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) เมื่อวิเคราะห์ตามรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้มากเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.10$) รองลงมา เป็นสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย เป็นอันดับที่ 2 ($\bar{x} = 3.93$) สวัสดิการด้านการศึกษา เป็นอันดับที่ 3 ($\bar{x} = 3.77$) สวัสดิการด้านที่พักอาศัย เป็นอันดับที่ 4 ($\bar{x} = 3.74$)

*ได้รับบทความ: 17 ธันวาคม 2563; แก้ไขบทความ: 24 กุมภาพันธ์ 2564; ตอรับตีพิมพ์: 23 มีนาคม 2564



สวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอันดับที่ 5 ($\bar{x} = 2.89$) และสวัสดิการด้านนันทนาการ เป็นอันดับที่ 6 ($\bar{x} = 2.74$)

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและลักษณะที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน ขณะที่ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความต้องการ; สวัสดิการสังคม; ผู้สูงอายุ

Abstract

This study aimed to 1) study the needs of the elderly for social welfare, and 2) compare the social welfare needs of the elderly in Samphanthawong District, Bangkok. The research was qualitative. The sample group of this research consisted of 380 elderly people aged 60 and over who reside in Samphanthawong District, Bangkok. The research instruments was questionnaires consists of 2 parts were 1) checklist on the general information of the respondents 2) about the needs of elderly for welfare. The sample group expressed their opinions on the 5 levels of demand according to the Likert scale. The statistical methods used for data analysis were frequency, percentage, mean (\bar{x}) and standard deviation (S.D.) while t-test and one-way ANOVA for testing of statistical values.

The research findings revealed that:

1. Overall, elderly people had a high level of need for social welfare ($\bar{x} = 3.53$). The results of the analysis for each factor also found that the elderly people showed the highest level of need for income ($\bar{x} = 4.10$), health ($\bar{x} = 3.93$), education ($\bar{x} = 3.77$), and shelter ($\bar{x} = 3.74$) by ranking them into 1st highest priority, 2nd highest priority, 3rd highest priority, and 4th highest priority, respectively. On the other hand, the factors regarding the security for life and assets and recreations were at moderate level and rated as the 5th ($\bar{x} = 2.89$) and 6th highest priorities ($\bar{x} = 2.74$), respectively.

2. The comparison of the needs of the elderly for welfare showed that differences in their gender, age, status, education level, income and the type of residence



also caused differences in needs for benefits, where as difference in their occupation caused no difference in needs for benefits, which was not statistically significant as .05.

Keywords: needs; social welfare; elderly

1. บทนำ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจะพบว่า การสูงวัยของประชากรเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลก สะท้อนให้เห็นว่า โลกเราในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุนั้นจะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมของแต่ละประเทศ เช่น นโยบายการคุมกำเนิด การใส่ใจดูแลสุขภาพที่มากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การแพทย์ที่ทำให้คนอายุยืนขึ้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม ค่านิยม และทัศนคติภายใต้ยุคแห่งการแข่งขันที่ทำให้ผู้หญิงมีการแต่งงานช้า และปริมาณการแต่งงานลดลง ส่งผลให้อัตราการเกิดของประชากรน้อยลง ขณะที่อายุขัยเฉลี่ยของผู้สูงอายุกลับสูงขึ้น โดยในปัจจุบันรัฐบาลทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตกลุ่มผู้สูงอายุดังกล่าว

สำหรับประเทศไทย ได้เข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุมาตั้งแต่ พ.ศ. 2548 โดยมีประชากรที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 6.6 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด และคาดว่าใน พ.ศ. 2560 ประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยจะมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากถึงร้อยละ 20 และใน พ.ศ. 2574 จะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 28 นอกจากจากการสำรวจสถิติผู้สูงอายุในแต่ละจังหวัด โดยกรมกิจการผู้สูงอายุใน พ.ศ. 2562 พบว่า จังหวัด

ที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้สูงอายุ 1,063,871 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.78 ต่อประชากรทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร และจากการศึกษาการเก็บข้อมูลผู้สูงอายุเป็นรายเขต โดยนำข้อมูลจากระบบสถิติทางทะเบียน ณ เดือนธันวาคม 2560 (เฉพาะประชากรที่มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน) พบว่าพื้นที่เขตที่เป็นสังคมผู้สูงอายุอยู่ในเกณฑ์ระดับสุดยอด (Super-aged society) คือ เขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งมีผู้สูงอายุจำนวน 6,585 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 ของประชากรทั้งหมดในเขตสัมพันธวงศ์ ทำให้เขตสัมพันธวงศ์ได้เข้าสู่สังคมสูงอายุนับสุดยอด (Super-aged society) เป็นเขตแรกของกรุงเทพมหานคร (รติมา คชนันท์, 2561, หน้า 8)

การที่เขตสัมพันธวงศ์ได้เข้าสู่สังคมสูงอายุนับสุดยอด (Super-aged society) เป็นเขตแรกของกรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา และศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนงานและสร้างมาตรการรองรับในการดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้ให้ความสำคัญมุ่งเน้นการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุมากขึ้นจะเห็นได้จากในปี พ.ศ. 2546 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร



ไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ เป็นผลให้มีการออกกฎหมายประกาศระเบียบในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ อย่างกว้างขวาง รวมไปถึงการจัดสวัสดิการสังคมและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้กับผู้สูงอายุด้วย

ปัจจุบันประเทศไทยมีรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ 4 รูปแบบ คือ การประกันสังคม การช่วยเหลือสาธารณะ การบริการสังคม และการช่วยเหลือเกื้อกูลของภาคประชาชน นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุไทยยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น 1) ขาดการบูรณาการและขาดความต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึง การดำเนินงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุแยกส่วนระหว่างงานด้านสุขภาพกับงานด้านสังคม กระจายความรับผิดชอบตามหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ 2) ขาดการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง 3) ความไม่พร้อมของงบประมาณและการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านผู้สูงอายุโดยตรง และ 4) สวัสดิการสังคมที่รัฐจัดให้กับผู้สูงอายุยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุ ไม่สามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างแท้จริงและไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุได้ทั้งหมด แต่ประเด็นที่สำคัญคือ บุตรหลานหรือคนในครอบครัวขาดความตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ สรุปได้ว่า การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุจะต้องมีการบูรณาการจากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้สูงอายุมี

คุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นผู้มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ (สุครัตน์ สุตสมบูรณ์, 2557, หน้า 73-82)

การจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ ปัจจุบันเป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานครกำหนด ได้แก่ การจัดสวัสดิการด้านรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ การช่วยเหลือเงินค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี เป็นต้น การจัดสวัสดิการด้านสุขภาพ เช่น การรักษาพยาบาลในโครงการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การตรวจสุขภาพประจำปีให้กับผู้สูงอายุ โดยศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ การดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในชุมชน (PLC) เป็นต้น และการให้การช่วยเหลือตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. 2557 ซึ่งการจัดสวัสดิการที่กล่าวมานั้น เป็นการจัดสวัสดิการตามนโยบายของภาครัฐที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในภาพรวมของประเทศ ทำให้การจัดสวัสดิการดังกล่าวยังไม่ครอบคลุม และอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ที่มีสภาพปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ มากน้อยไม่เท่ากัน ดังนั้น การศึกษาข้อมูลเรื่องความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่จึงเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้กับหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในพื้นที่ทราบถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุอย่างแท้จริง และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ และกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ



จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจ และต้องการศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เนื่องจากผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ กลุ่มงานสวัสดิการสังคม ที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร จึงมีความใกล้ชิดกับ ผู้สูงอายุในพื้นที่และสังเกตพฤติกรรมของผู้สูงอายุ ในการมาติดต่อขอรับบริการในด้านสวัสดิการสังคม และการสงเคราะห์ โดยผู้สูงอายุมักจะสอบถาม ในเรื่องสวัสดิการสังคมและการช่วยเหลือในด้านต่างๆ จึงทำให้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า สวัสดิการสังคม ที่ผู้สูงอายุได้รับในปัจจุบันนั้นมีเพียงพอต่อความต้องการของผู้สูงอายุหรือไม่ หากไม่เพียงพอต่อความต้องการแล้ว ผู้สูงอายุอยากได้รับสวัสดิการสังคมในด้านไหน มากน้อยอย่างไร ซึ่งความต้องการของผู้สูงอายุย่อมมีความแตกต่างกันไปตามปัจจัย พื้นฐานของแต่ละบุคคล ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นไปที่การศึกษาถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ มาวิเคราะห์ ประมวลผล เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 6,511 คน กำหนดขนาดกลุ่มประชากรตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามให้เหมาะสม วัตถุประสงค์ของงานวิจัย และได้แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC และการหาค่าความเชื่อมั่น



(Reliability) โดยสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ซึ่งได้ค่าเท่ากับ .8294 นำไปเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. เนื้อหาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) สวัสดิการสังคมด้านรายได้ 2) สวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัย 3) สวัสดิการสังคมด้านการศึกษา 4) สวัสดิการสังคมด้านที่พักอาศัย 5) สวัสดิการสังคมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ 6) สวัสดิการสังคมด้านนันทนาการ

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงคณบดี มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปอธิบายกับเจ้าหน้าที่ในฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและสามารถนำไปชี้แจงให้ผู้สูงอายุได้ทราบ จากนั้นจึงดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับผู้สูงอายุที่มาขอรับบริการที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และผู้สูงอายุที่อาศัยในชุมชนเขตสัมพันธวงศ์ ในวันที่เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมชุมชน จำนวน 380 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 380 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

5. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ และวิเคราะห์ระดับความต้องการโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นจึงเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุโดยใช้สถิติทดสอบที (T-test) และสถิติทดสอบเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านรายได้ รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านที่พักอาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านนันทนาการ ตามลำดับ

1.1 สวัสดิการด้านรายได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ต้องการได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพเพิ่มจากรัฐในรูปแบบของเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐฯ มีความต้องการมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ นั้น ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก

1.2 สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการได้รับการเยี่ยมบ้าน การให้คำปรึกษาแนะนำ การดูแลสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งผู้สูงอายุมีความต้องการมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ นั้น ผู้สูงอายุ



มีความต้องการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก

1.3 สวัสดิการด้านการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ต้องการให้สังคมชุมชนมีการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ ได้แสดงความสามารถในฐานะเป็นคลังปัญญา เช่น การเผยแพร่ภูมิปัญญาผู้สูงอายุรองลงมาคือต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมกับวัยของผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุมีความต้องการมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ นั้นผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก

1.4 สวัสดิการด้านที่พักอาศัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการซ่อมแซม ปรับปรุงที่อยู่อาศัย ซึ่งผู้สูงอายุมีความต้องการมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆนั้น ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับ มาก

1.5 สวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ต้องการให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุอย่างครบถ้วน เช่น ทางเดิน ห้องสุขา ทางลาดราวบันได เป็นต้น ซึ่งผู้สูงอายุมีความต้องการมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ นั้น ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 สวัสดิการด้านนันทนาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ต้องการให้ชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์โครงการ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้ผู้สูงอายุทราบ และต้องการให้มีการจัดสถานที่สวนสาธารณะ สนามกีฬาสำหรับออกกำลังกาย และสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 1 แสดงระดับความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน

ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์กรุงเทพมหานคร 6 ด้าน	\bar{x}	S.D.	ระดับความต้องการ	อันดับ
1. ต้องการสวัสดิการสังคมด้านรายได้	4.10	.551	มาก	1
2. ต้องการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัย	3.93	1.070	มาก	2
3. ต้องการสวัสดิการสังคมด้านการศึกษา	3.77	.742	มาก	3
4. ต้องการสวัสดิการสังคมด้านที่พักอาศัย	3.74	.684	มาก	4
5. ต้องการสวัสดิการสังคมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	2.89	.461	ปานกลาง	5
6. ต้องการสวัสดิการสังคมด้านนันทนาการ	2.74	.758	ปานกลาง	6
ภาพรวม	3.53	.441	มาก	



2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ
อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ รายได้เฉลี่ย
ต่อเดือน และลักษณะที่พักอาศัย

2.1 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ พบว่า
ผู้สูงอายุเพศชายกับเพศหญิง มีความต้องการ
สวัสดิการสังคม โดยภาพรวมแตกต่างกัน เพศหญิง
มีความต้องการสวัสดิการสังคมมากกว่าเพศชาย

2.2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน
ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) อายุระหว่าง 60-69
ปี 2) อายุระหว่าง 70-79 ปี 3) อายุระหว่าง 80-89 ปี
และ 4) อายุ 90 ปีขึ้นไป พบว่า มีความต้องการ
สวัสดิการสังคมแตกต่างกัน โดยผู้สูงอายุที่มีช่วง
อายุ 60-69 ปี มีความต้องการสวัสดิการสังคม
มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ

2.3 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีสถานภาพ
การสมรสแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่
1) โสด 2) สมรส 3) หม้าย/หย่าร้าง พบว่า มีความ
ต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน โดยผู้สูงอายุ
ที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีความต้องการ
สวัสดิการสังคมมากกว่าสถานภาพอื่นๆ

2.4 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีระดับการศึกษา
แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) ไม่ได้รับ
การศึกษา 2) ประถมศึกษา 3) มัธยมศึกษาตอนต้น
4) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. 5) อนุปริญญา/
ปวส. 6) ปริญญาตรีหรือสูงกว่า พบว่า มีความ

ต้องการสวัสดิการสังคมโดยภาพรวมแตกต่างกัน
โดยผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือ
สูงกว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคมมากกว่า
ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษากลุ่มอื่นๆ

2.5 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน
ซึ่งแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) พนักงานบริษัท
2) รับจ้าง 3) ค้าขาย/อาชีพอิสระ 4) ผู้ประกอบการ/
นายจ้าง และ 5) ว่างาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ
พบว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคม โดยรวม
ไม่แตกต่างกัน

2.6 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อ
เดือนแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่
1) รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท 2) รายได้
3,001-5,000 บาท 3) รายได้ 5,001-10,000 บาท
4) รายได้ 10,001-15,000 บาท 5) รายได้ 15,001-
20,000 และ 6) รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป พบว่า
มีความต้องการสวัสดิการสังคม โดยรวมแตกต่างกัน
โดยผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง
5,000-10,000 บาท มีความต้องการสวัสดิการ
สังคมมากกว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
กลุ่มอื่นๆ

2.7 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีลักษณะที่พักอาศัย
แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) บ้านของ
ตนเอง 2) บ้านของบุตรหลาน 3) บ้านของญาติพี่น้อง
และ 4) อื่นๆ พบว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคม
โดยรวมแตกต่างกัน โดยผู้สูงอายุที่พักอาศัยกลุ่ม
อื่นๆ มีความต้องการสวัสดิการสังคมมากกว่ากลุ่มอื่น



ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยบุคคลที่แตกต่างกัน	ผลการเปรียบเทียบ
1. ผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน	มีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน
2. ผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน	มีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน
3. ผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน	มีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน
4. ผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	มีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน
5. ผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน	มีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน
6. ผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่างกัน	มีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน
7. ผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครที่มีลักษณะที่พักอาศัยต่างกัน	มีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมที่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร มีประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความต้องการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้ในระดับมาก โดยเฉพาะความต้องการได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อ

การยังชีพเพิ่มจากรัฐในรูปแบบของ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐฯ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชากรวัยสูงอายุในพื้นที่เขตสัมพันธวงศ์ นั้น ส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ซึ่งอยู่ระหว่าง 3,000-5,000 บาท และไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณทำให้มีความต้องการได้รับสวัสดิการด้านรายได้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค มีอัตราปรับตัวสูงขึ้นตามภาวะเงินเฟ้อและต้นทุนการผลิตทำให้ผู้สูงอายุมีภาระค่าใช้จ่ายที่



เพิ่มมากขึ้น แต่สวัสดิการที่เป็นเงินช่วยเหลือต่างๆ ของรัฐ ไม่ได้เพิ่มขึ้นด้วยทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่องความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะฉัง จัหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้ เนื่องจากผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายจึงต้องการได้รับสวัสดิการพิเศษในการใช้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่างๆ ของรัฐ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอุทุมพร ศตะกูรมะ, ผ่องลักษณ์ จิตต์การุญ และชุมพล เสมอจันทร์ (2556, หน้า 129-138) ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้สูงอายุต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการเงินช่วยเหลือ เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้น เป็นข้อที่มีความต้องการสูงสุด แสดงให้เห็นถึงความขาดแคลนในหลายเรื่อง จึงทำให้ผู้สูงอายุต้องการเงิน คือ เบี้ยยังชีพให้เพิ่มมากขึ้น

2. จากการเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย ต่อเดือนและลักษณะที่พักอาศัย ซึ่งมีประเด็นที่พบคือ

2.1 ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความแตกต่างทางด้านสรีระของร่างกายระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ซึ่งเพศชาย จะมีความแข็งแรงทางด้านร่างกายมากกว่าเพศหญิง

จึงสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากกว่าจึงทำให้ ผู้หญิงมีความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมในด้านต่างๆ มากกว่าเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียา สุขทอง (2560) ศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในตำบลบางตะไนย์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความต้องการสวัสดิการด้านสังคมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านอายุของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสวัสดิการ เนื่องจากช่วงอายุที่มากขึ้นจะทำให้ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองลดน้อยลงส่งผลให้มีความต้องการสวัสดิการสังคมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนนทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะจะเข้้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้สูงอายุที่มีสถานภาพโสด สมรส และม่าย หรือหย่าร้าง พออยู่ในช่วงวัยสูงอายุจึงมีความต้องการบริการสวัสดิการสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีสถานภาพหม้าย/ หย่าร้าง มีระดับความต้องการสวัสดิการสวัสดิการสังคมมากที่สุด อันเนื่องมาจากผู้สูงอายุต้องอาศัยอยู่คนเดียวเพียงลำพัง ทำให้มีความสามารถในการ



หารายได้และการช่วยเหลือตนเองในด้านต่างๆลดน้อยลง จึงทำให้มีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้านต่างๆ มากกว่าผู้สูงอายุกลุ่มอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจาตุรงค์ จันทะขารี, เสาวนารณ เล็กเลอสินธุ์ และดวงตา สราญรมย์ (2562, หน้า 121-139) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากระดับการศึกษานั้นส่งผลต่อความคิด ทักษะและความต้องการของผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุตามกฎหมาย จึงมีความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมจากรัฐในรูปแบบต่างๆ เพราะคิดว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรจะได้รับ ต่างจากผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาไม่สูงจะมีความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมน้อยกว่า เนื่องจากไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิ สวัสดิการสังคมมากนัก จึงไม่ค่อยมีการเรียกร้องด้านสิทธิด้านสวัสดิการสังคม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ ลอยแก้ว, จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และเอก ศรีเชลียง (2555) ศึกษาความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีความ

ต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีความต้องการได้รับสวัสดิการสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ประถมศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป และมัธยมศึกษา/ปวช.

2.5 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีมุมมองในเรื่องการได้รับสวัสดิการสังคมเหมือนกัน เหตุผลสำคัญเกิดจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันมีความไม่แน่นอนเกิดการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 ทำให้รัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินให้ประชาชนอยู่ที่บ้านเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆ จึงได้รับผลกระทบเหมือนกัน ทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมเพิ่มเติมเหมือนกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอุทุมพร ศตะกูรมะ, ผ่องลักขม จิตต์การุญ และชุมพล เสมาชันต์ (2556, หน้า 129-138) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้สูงอายุในแต่ละกลุ่มอาชีพมีความต้องการสวัสดิการสังคม โดยรวมแตกต่างกันเนื่องจากอาชีพน่าจะมีผลต่อการดำรงชีวิตประจำวัน อาชีพที่ต่างกันย่อมส่งผลต่อรายได้ด้วย ดังนั้น ความต้องการสวัสดิการจึงแตกต่างกัน

2.6 ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้สูงอายุที่มีรายได้ที่เพียงพอกับ



รายจ่ายและพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ย่อมมีความต้องการแตกต่างไปจากผู้ที่มีรายได้น้อย ซึ่งไม่เพียงพอแต่การใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัมพล กล่ำสีทอง (2553) การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสิเกา อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง พบว่า หากรายได้ของผู้สูงอายุสูงขึ้น จะมีผลทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุลดลง ด้วยนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 หรือมีความเชื่อถือได้ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

2.7 ผู้สูงอายุที่มีลักษณะที่พักอาศัยต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่บ้านของบุตรหลาน บ้านของญาติหรืออื่นๆ เช่น บ้านเช่า ห้องเช่า ต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในส่วนของค่าเช่าที่พักอาศัย และผู้สูงอายุส่วนหนึ่งไม่ได้มีการประกอบอาชีพ ได้รับเพียงเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนจากรัฐเพียงเท่านั้น จึงมีความต้องการมากกว่าผู้สูงอายุที่พักอาศัยอยู่บ้านของตนเองซึ่งไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของคุณค่าเช่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูภัทรปัญญาคุณ, พระครูอรุณสุตาลังการ และกันตถน หนูทองแก้ว (2560, หน้า 22-27) ศึกษาการศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีสถานภาพการอยู่อาศัยต่างกัน มีระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม โดยรวมทั้ง 7 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

รัฐบาลควรพิจารณาให้มีนโยบายในการเพิ่มเงินสวัสดิการเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำรงชีพของผู้สูงอายุ ควรให้มีการจัดตั้งสถานสงเคราะห์บ้านพักคนชราเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุ และมีเกณฑ์ที่จะถูกทอดทิ้งซึ่งจะเป็นปัญหาสำคัญของรัฐบาลในอนาคต และควรให้มีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุเพื่อจัดการศึกษาให้กับผู้สูงอายุอย่างมีระบบและได้มาตรฐาน เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความรู้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ในส่วนของสำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้นมาดำเนินงานด้านผู้สูงอายุโดยตรง และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ โดยใช้ข้อมูลด้านความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุมาจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาระดับความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่ใกล้เคียงของเขตสัมพันธวงศ์ เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาและนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการปฏิบัติต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาของการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ พร้อมทั้งการปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ

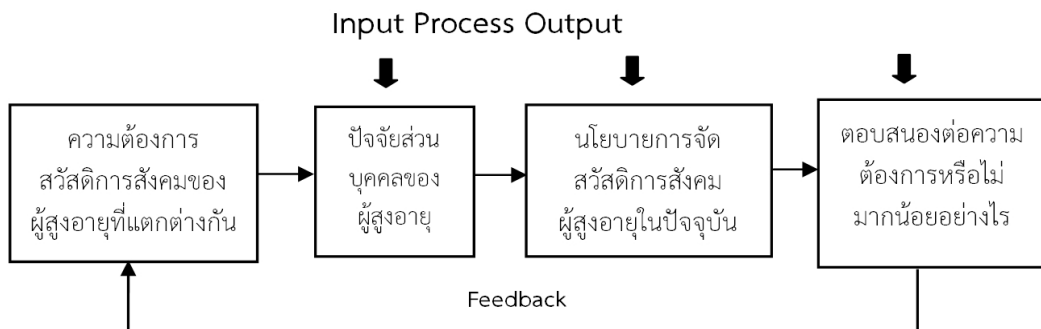


งานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขต สัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลมา ปรับปรุงและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการศึกษา ครั้งนี้ คือ ความต้องการสวัสดิการสังคมของ ผู้สูงอายุนั้น นอกจากจะเกิดจากปัจจัยของบุคคล ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และลักษณะ ที่พักอาศัยแล้ว ปัจจัยที่สำคัญอีกประการ คือ นโยบายการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อตอบสนอง ความต้องการของผู้สูงอายุนั้น เป็นสิ่งที่ทำให้เกิด ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่

แตกต่างกันด้วย เนื่องจากการจัดสวัสดิการสังคม บางอย่างยังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เช่น การจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุยังคง จ่ายเงินในอัตราเท่าเดิม ขณะที่อัตราค่าครองชีพ ในปัจจุบันมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผล ให้เงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ได้รับนั้น ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ทำให้เกิดความต้องการเงิน สงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมากขึ้น เป็นต้น ดังนั้น หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดสวัสดิการสังคมให้กับ ผู้สูงอายุต้องมีการศึกษาข้อมูล และพัฒนาการ จัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับ สภาพความเป็นจริง เพื่อนำไปสู่การจัดสวัสดิการ สังคมให้ผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถแสดงเป็นผังภูมิได้ดังนี้



ภาพที่ 1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กัมพล กล่ำสีทอง. (2553). การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลลิเกา อำเภอลิเกา จังหวัดตรัง. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.



- จาดุรงค์ จันทะขารี, เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์ และดวงตา สราญรมย์. (2562). ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. *วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 6(2), 121-139.
- จันทร์เพ็ญ ลอยแก้ว, จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และเอก ศรีเชลียง. (2555). *ศึกษาความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองไฮโยยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ปรียา สุขทอง. (2560). *ความต้องการสวัสดิการด้านสังคมผู้สูงอายุในตำบลบางตะไนย์ อำเภอบางกรี่ จังหวัดนนทบุรี*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พระครูภัทรปัญญาคุณ, พระครูอรุณสุตาลังการ และกัณตถน หนูทองแก้ว. (2560). การศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอบางหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 2(2), 22-27.
- ลัดดา บุญเกิด. (2557). ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี. *ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต*. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทนา อยู่สบาย. (2557). ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้หน้า อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ. *ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต*. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รติมา คชนันท์. (2561). สังคมผู้สูงอายุกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. *เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์*. สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: ISBN 2287-0520.
- สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์. (2557). สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 7(1), 73-82.
- อุทุมพร ศตะกูระมะ, ผ่องลักษณ์ จิตต์การุญ และชุมพล เสมอจันทร์. (2556). ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 7(1), 129-138.